

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Magne Nesse, 5557 2335

Tillatelse etter forurensningsloven til graving i forurenset grunn i Øygarden kommune i forbindelse med utbygging av Rv 555 Sotrasambandet – Statens vegvesen

Vi viser til søknad datert 24. april 2023 fra Sotra Link, på vegne av Statens vegvesen, om godkjenning av tiltaksplan forurenset grunn i Øygarden kommune og delegeringsbrev fra Miljødirektoratet datert 20. april 2023.

1 Vedtak og frister

1.1 Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven

Statsforvalteren gir Statens vegvesen tillatelse til graving og håndtering av forurenset grunn på områdene som tiltaksplanen for å etablere Rv. 555 Sotrasambandet omfatter. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov. Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket forøvrig vil medføre.

Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

1.2 Vedtak om gebyr

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. På bakgrunn av Statsforvalterens ressursbruk i saken, tar vi gebyr etter sats 5, 74 800 kroner, for behandling søknadene, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Se forurensningsforskriften kapittel 39 for å lese mer om saksbehandlingsgebyret.

1.3 Frister

Tabell 1. Tabellen gir oversikt over vilkår i tillatelsen med spesifikke frister

Beskrivelse	Frist	Vilkår
Oversendelse av detaljerte graveplaner/graveinstruksjer	Når de foreligger for de enkelte delområdene	3.2
Oversendelse av instruks for håndtering av gravemasser infisert av fremmede arter	Når de er utarbeidet	3.7
Informasjon om resultater fra supplerende undersøkelser	Når de er utarbeidet	4.2

2 Sammendrag av søknaden

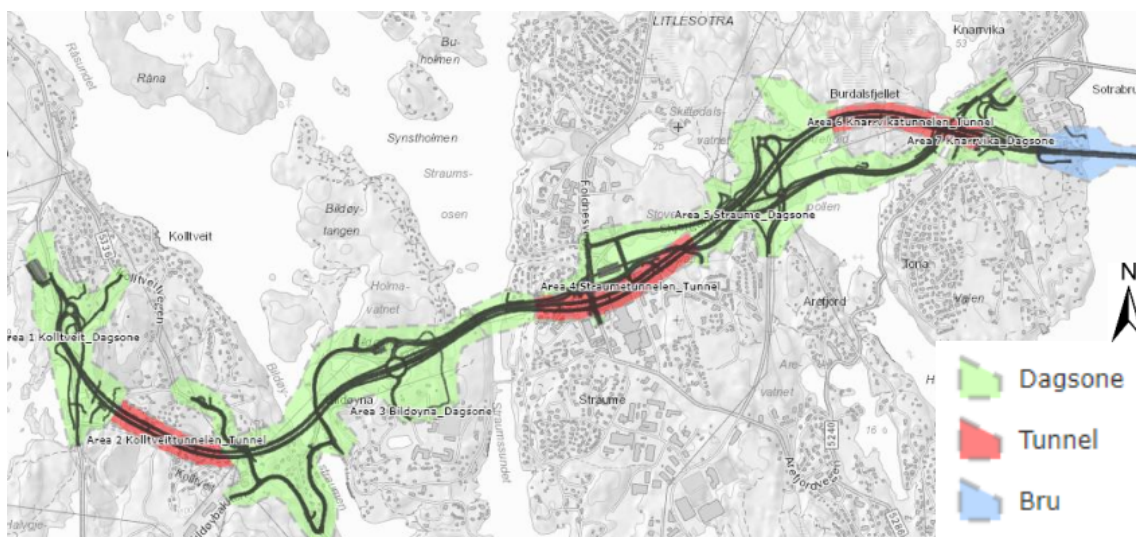
2.1 Generelt

"Tiltaksplan forurenset grunn i Øygarden kommune", datert 18. januar 2023, er utarbeidet av Multiconsult/Sotra Link på vegne av Statens vegvesen og beskriver/dokumenterer:

- utførte grunnundersøkelser
- miljømål og valgte akseptkriterier
- utførte risikovurderinger av de planlagte grunnarbeidene
- planlagt anleggsgjennomføring (graveinstruks) og foreslåtte avbøtende tiltak for å redusere fare for forurensning
- rutiner for håndtering/disponering av gravemasser
- planlagte kontrolltiltak under arbeidene
- hvordan sluttokumentasjon av tiltaket skal utføres

Tiltaksplanen omfatter følgende delstrekninger som ligger i Øygarden kommune (vist i figur 1):

- Dagsone A1 (Kolltveit), A3 (Bildøyna), A5 (Straume) og A7 (Knarrvika)
- Tunnelportaler tilhørende tunnelsonene A2 (Kolltveittunnelen), A4 (Straumetunnelen) og A6 (Knarrvikatunnelen)
- Vestre landdel av ny Sotrabru (dvs. vestre del av A8)

Figur 1 Oversiktskart som viser delstrekninger i Øygarden kommune. Dagsoner er vist med grønt. Planlagte tunneler er vist med rødt. Landområdet for Sotrabrua er vist med blått (Kilde: Sotra Link).

Tiltaksplanen beskriver håndtering av kjent/påvist grunnforurensning og håndtering av uforutsett grunnforurensning, som eventuelt påtreffes under anleggsarbeidene.

Basert på opplysninger om tiltaksområdets historiske og nåværende arealbruk og miljøgeologiske undersøkelser er det lokalisert åtte områder der det er kjent og/eller mistanke om grunnforurensning. For disse områdene er det laget en detaljert tiltaksplan med forslag til håndtering av masser basert på fremtidig arealbruk.

2.2 Miljømål

Det foreslås følgende miljømål for håndtering av forurenset grunn:

- Det skal ikke forekomme forurensning innenfor tiltaksområdet som kan være helseskadelig eller ha andre negative konsekvenser for brukerne av området.
- Det skal ikke forekomme spredning av forurensning fra tiltaksområdet slik at det har miljøskadelige konsekvenser for omkringliggende områder eller nærmeste resipienter.
- Grunnarbeidene skal utføres på en slik måte at håndtering og disponering av massene ikke har negative helse- eller miljøkonsekvenser

2.3 Overordnet vurdering av forurensningssituasjonen

Tabell 1 viser resultat fra prøvetaking på områder der det var mistanke om grunnforurensning

Delområde	Beskrivelse
A1 Kolltveit	Det ble tatt ut 18 prøver fordelt på 14 borer. I 12 av prøvene og 9 av boringene ble det ikke påvist konsentrasjoner over normverdi. Det ble påvist alifater >C12-C35 i TK ¹ 3 i to prøver og i TK 2 i fire prøver, fordelt på fem borer
A3 Bildøyna	Vest for Bildøystraumen: Langs veiene Kolltveitvegen og Bildøybakken ble det tatt ut 37 prøver fordelt på 29 borer. I 14 av prøvene og 11 av boringene ble det ikke påvist konsentrasjoner over normverdi. Det ble påvist alifater >C12-C35 i TK 4 i syv prøver, i TK 3 i to prøver og TK 2 i ni prøver. Det ble påvist benzo(a)pyren og sum PAH16 i TK 3 én prøve og i TK 2 i to prøver. Arsen, krom, kobber og/eller sink ble registrert i TK 2 i åtte ulike prøver. Langs veier øst for Bildøystraumen: Langs veiene Skjergardsvegen, Bildøyvegen og Brannaldsmyra ble det tatt ut 38 prøver fordelt på 32 borer. I 18 av prøvene og 12 av boringene ble det ikke påvist konsentrasjoner over normverdi. Det ble påvist forurensning av alifater >C12-C35 i TK 4 i tre prøver, i TK 3 i seks prøver og i TK 2 i 12 prøver. I én prøve ble det påvist krom i TK 2. Benzo(a)pyren og sum PAH16 ble registrert i TK 2 i to ulike prøver. Området syd og sydøst for Kvernavatnet: Det ble tatt ut 35 prøver fordelt på 32 borer og prøvegroper. I 21 av prøvene og 19 av boringene/prøvegropene ble det ikke påvist konsentrasjoner over normverdi. Det ble påvist forurensning av alifater >C12-C35 i TK 5 i én prøve og i TK 3 i to andre prøver. Det ble påvist bly i TK 2 og 3 i fem ulike prøver. I noen få grunne prøvegroper ble det påvist nikkel og sink i TK 4 i tre prøver, og nikkel, kobber, sink, krom, bly, arsen, sum PAH16, benzo(a)pyren og/eller alifater (>C8-C12) i TK 2 – 3 i flere prøver.
A5 Straume	Det ble tatt ut 109 prøver fordelt på 87 borer og prøvegroper. I 65 av prøvene og 52 av boringene/prøvegropene ble det ikke påvist konsentrasjoner over normverdi. Det ble påvist alifater >C8-C10 i TK 3 i fem prøver, >C10-C12 i TK 2 og 3 i hhv. tre og to prøver og >C12-C35 i TK 2, 3 og 4 i hhv. 25, ni og tre prøver. Det ble videre påvist benzo(a)pyren i TK 3 i én prøve, og kobber og krom i TK 2 i hhv. én og ti prøver. Sink ble påvist i TK 2 i én prøve og TK 3 i en annen prøve. I tillegg ble det i en lokal grunn prøve tatt ved utløpet av et vannførende rør påvist alle alifat fraksjoner samt sink i TK 5
A7 Knarrvika	Det ble tatt ut 60 prøver fordelt på 45 borer. I 45 av prøvene og 33 av boringene ble det ikke påvist konsentrasjoner over normverdi. Det ble påvist alifater >C8-C10 i TK 5 i én prøve (samt >C10-C12 i TK 4 i samme prøve) og i TK 3 i en annen nærliggende prøve. Alifater >C12-C35 ble påvist i TK 4 i én prøve, i TK 3 i to prøver og i TK 2 i ti prøver. Det ble også påvist enkelttilfelle av sum PAH16, benzen, kobber og krom i TK 2 i fire ulike prøver.

¹ TK refererer til tilstandsklasse i "Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn" Miljødirektoratets veileder M 2553/2009

A8 Vestre del	Vestre landdel av ny Sotrabru: området er ikke undersøkt, men det er mistanke om grunnforurensning i industriområdet i Knarrvika. Det antas per desember 2022 at terrenginngrepene innenfor A8 ikke vil komme i berøring med forurenset grunn.
---------------	--

Miljøgeologiske feltundersøkelser er gjennomført delvis av Statens vegvesen i 2021, Multiconsult i 2022 og DMR Miljø og Geoteknikk i august og september 2022. DMR benyttet naverboring (uforstyrret prøve) i ca. 20 % av borehullene og ODEX-boring (forstyrret prøve) i resten fordi det ikke var mulig å bore igjennom topplaget av asfalt med naverboring. Ved ODEX boring måtte prøvene tas av oppblåst materiale og det var kun den finere andelen av massene det ble boret i (hovedsakelig sandfraksjon) som ble prøvetatt.

Av de 294 prøvene vist i tabell 1 er 175 prøver (60 %) under normverdi. 111 prøver viser alifater (primært >C12-C35) over normverdi; TK5 (2 prøver), TK4 (15 prøver), TK3 (31 prøver) og TK2 (63 prøver). 44 prøver viser PAH og tungmetaller over normverdi; TK5 (1 prøve), TK4 (3 prøver) og TK 2-3 (40 prøver). (Noen prøver har flere forurensninger over normverdi).

Laboratoriet som utførte analysene av DMR prøvene tok forbehold om at prøver innhentet med ODEX boring kunne være kontaminert av asfalten som ble boret igjennom for å komme ned til underliggende masser. Laboratoriet skriver at det store antallet alifatprøver (C12-C35) over normverdi, der ingen andre parametere var over normverdi, kan skyldes målefeil pga kontaminering.

2.4 Spredningsbasert risikovurdering

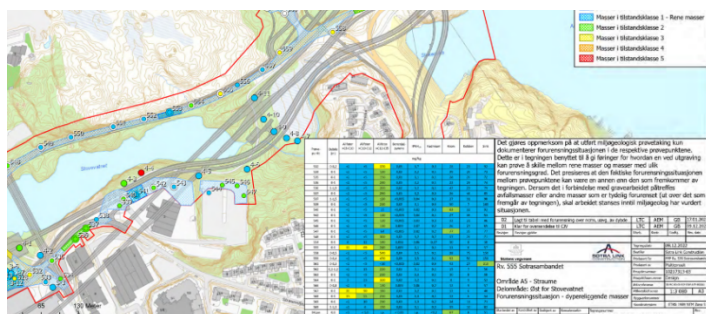
Det er påvist eller mistanke om forurensning høyere enn TK 3 i dagsonene A3, A5 og A7.

Det er 18 prøvepunkt som har påvist TK 4. 15 prøver med alifater C12-C35 (og eneste parameter over normverdi), 2 prøver med nikkel og en prøve med sink.

Det er to prøvepunkt som har påvist TK 5. Alifater og sink i ett prøvepunkt i område A5 Straume (figur 2) og alifater C8-C10 i ett prøvepunkt i A7 Knarrvika (figur 3).

Masser i TK 5 og masser med tungmetaller i TK 4 skal i utgangspunktet fjernes og leveres godkjent mottak.

Masser med alifater i TK 4 blir muligens liggende og/eller gjenbrukt som fyllmasser under nye veier og det er derfor gjennomført stedsspesifikk risikovurdering for spredningsfare ved gjenbruk av slike masser. Det å benytte masser med påvist forurensning av alifater C12-C35 i TK 4 som oppfyllingsmasser i vegkroppen (dypere enn 1 meter) anses ikke å utgjøre noen fare for spredning til grunnvann og nærmeste overflateresipient siden massene blir plassert under asfalt og over grunnvannstand.

Figur 2 Kart som viser utdrag prøvepunkt tatt A5 Straume med en prøve i TK5

lukt, skal arbeidet stanses inntil en miljøgeolog har vurdert situasjonen.

- Eventuelt kan massene håndteres som forurensede masser i TK 4-5 inntil situasjonen er avklart. *Det vises i så måte også til kap. 8.2 om beredskap i hovedtiltaksplanen.*
- Ved funn av masser med fri fase olje, må fri fase fjernes med ADR-godkjent sugebil og massene lastes opp i tett container eller lasteplan.
- Eventuelt skrot/avfall vil bli sortert ut og levert til godkjent mottak for de ulike fraksjoner

Det vil bli utarbeidet mer detaljerte graveplaner og graveinstrukser før oppstart av gravearbeidene.

2.8 Mellomlagring av forurensede masser

Mellomlagring skal skje etter disse reglene:

- Forurensede masser i TK 2 og 3, som er tørre, kan lagres på asfalt, grus eller jorddekke. Ved lagring på grus eller jorddekke må minimum 10 cm av underlaget på mellomlagringsområdet fjernes og leveres som forurensede masser til deponi eller behandlingsanlegg med tillatelse fra forurensningsmyndigheten, dersom disse massene skal kjøres ut av tiltaksområdet.
- Forurensede masser i TK 4 eller 5, som er tørre, kan lagres på asfalt eller tett duk. Dersom massene er våte må underlaget være tett (ny asfalt, betong eller dobbelt lag med tett duk). Avrenningskontroll må etableres med tette kanter og oppsamling av sigevann som ledes eller fraktes til renseanlegg. Videre må massene tildekkes ved behov for å unngå spredning av forurensning.

Ved mye nedbør vil det bli vurdert tildekking med presenning for å begrense spredning av forurenset sigevann fra de mellomlagrede massene.

Oppgravde forurensede masser som ikke skal gjenbrukes i veiprojektet skal om mulig leveres godkjent mottak uten mellomlagring.

2.9 Håndtering av masser med fremmede arter

Det er påvist fremmede arter i tiltaksområdet, og før graving starter i et delområde må det avklares om gravemassene kan være infisert av fremmede arter. Ved håndtering av slike løsmasser kommer aktsomhetsplikten og § 24, ledd 4, i Forskrift om fremmede organismer til anvendelse. Det vil si at det skal vises aktsomhet ved flytting av masser som inneholder fremmede plantearter, for å unngå spredning og uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Det vil bli utarbeidet egne instruksjoner for håndtering av gravemasser infisert av fremmede arter

2.10 Sluttdisponering av gravemasser

Det er en målsetning å gjenbruke minst 80 % av tunnel- og gravemassene som prosjektet genererer, som fyllmasser i veiprojektet. Det er derfor ønskelig å benytte både rene masser og mest mulig av forurensede gravemasser i nye fyllinger. Prosjektet vil foregå over mange år, og en endelig massedisponeringsplan for prosjektet er enda ikke utarbeidet.

Prosjektet mener det er viktig å vurdere muligheten for lokal gjenbruk (nyttiggjøring) av forurensede gravemasser, når det kan konkluderes at slik gjenbruk ikke utgjør noen risiko for helse og miljø eller noen spredningsrisiko.

Tabell 2 Planlagt sluttdisponering av gravemasser

Type masser	Beskrivelse	Disponering
Ikke forurensede masser	Stein større enn 25 mm, uten synlig forurensning og belegg av olje/tjære. Eksempelvis grovfraksjon etter sikting av forurensede masser. Masser som er påvist rene.	Kan nyttiggjøres fritt innenfor tiltaksområdet. Rene overskuddsmasser skal ellers disponeres som næringsavfall iht. gjeldende regelverk, og iht. Miljødirektoratets veileder M-1243 <i>Disponering av jord og stein som ikke er forurenset.</i>
Forurensede masser – tilstandsklasse 2 og 3	Massene består hovedsakelig av grove masser (steinfylling eller mer sandige/grusige masser).	Masser som kun inneholder alifater C12-C35 i tilstandsklasse 2 – 3, kan nyttiggjøres fritt som fyllmasser innenfor tiltaksområdet i Øygarden kommune. 1)Øvrige forurensede masser i tilstandsklasse 2 – 3 kan nyttiggjøres som fyllmasser i arealer med lik eller høyere forurensningsnivå innenfor tiltaksområdet i Øygarden kommune. Overskuddsmasser leveres som forurensede masser til godkjent avfallsmottak eller behandlingsanlegg.
Forurensede masser – tilstandsklasse 4	Massene består av noe varierte typer fyllmasser, både sandige/grusige masser og masser med mer innhold av jord. I ett lokalt området påvist i mer blandede fyllmasser av jord/silt/leire.	Som dypereliggende masser (>1m) i arealer med lik eller høyere forurensningsnivå innenfor tiltaksområdet. Overskuddsmasser leveres som forurensede masser til godkjent avfallsmottak eller behandlingsanlegg
Forurensede masser – tilstandsklasse 5	Påvist bare et par steder, og da i sandige/grusige eller steinige fyllmasser.	Leveres som forurensede masser til godkjent avfallsmottak.

3 Forhåndsvarsling

Tiltaksplanen har vært på begrensa høring hos Øygarden kommune som vi har mottatt en omfattende uttale fra datert 12. mai 2023. SotraLink/Multiconsult kommenterte kommunens

uttalepunkter i brev 25. mai 2023. Siden uttalen og kommentarer til uttalen er på 7 sider er dette lagt som et vedlegg til brevet.

Vi vil trekke frem de av kommunens spesifikke merknader for utvalgte områder. Statsforvalteren har diskutert disse innspillene i eget møte med SotraLink. De generelle merknadene/spørsmålene mener vi er tilfredsstillende besvart av søker.

Øygarden kommune ber om at Statsforvalteren krever fjerning av "deponi/forurensa masser" i/ved Kvernavatnet og tilsvarende på gbnr 34/3- begge på Bildøyna. Vi har kommentert dette under punkt 4.3.4.

4 Statsforvalterens begrunnelse for tillatelsen

4.1 Rettslig grunnlag

Graving i forurenset grunn kan medføre fare for forurensning og tiltaket krever derfor en godkjent tiltaksplan i henhold til forurensningsforskriften kapittel 2 eller tillatelse etter forurensningsloven § 11. Kommunen er normalt forurensningsmyndighet og godkjenner tiltaksplaner om graving i forurenset grunn etter forurensningsforskriften § 2 -8. Øygarden kommune ba Statsforvalteren om å overta saken siden vi allerede var inne i Sotrasambandet med tillatelser etter forurensningsloven til anleggsarbeidene. Statsforvalteren behandler saken etter delegering fra Miljødirektoratet datert 20. april 2023, jf. forurensningsforskriften § 2-2, tredje ledd.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11. Tillatelsens vilkår er vurdert etter kriteriene som er beskrevet i forurensningsforskriften kapittel 2 med tilhørende veileder⁶.

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 5. ledd. Dette innebærer at det må foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold. Dette innebærer at naturmangfoldlovens prinsipper også må legges til grunn når det gjøres en vurdering etter forurensningslovens bestemmelser.

4.2 Sammenheng med andre tillatelser Statsforvalteren har gitt til prosjektet

Statsforvalteren vil totalt ha tre tillatelser etter forurensningsloven for anleggsarbeidene med Fv 555 i Øygarden kommune, i tillegg til denne:

- Tillatelse gitt 7. februar 2023 (2023.0132.T) Delprosjekt A1, A2 og A3. Rensing av anleggsvann fra byggegroper/grøfter som lenses til rensanlegg fra dagsonearbeider i A1 Kolltveit og A3 Bildøyna og rensing av tunnelvann fra Kolltveittunnelen
- Tillatelse gitt 16. juni 2023 (2023.0506.T) Delprosjekt A1 og A5 – mudring, utfylling og nedtapping av Storavatnet og Stovevatnet.
- En kommende tillatelse for tiltak i sjø (A3 Bildøystraumen og A3 Straumsundet).

Overvåkingsprogram² for resipienter og anleggsvann gjelder for alle tillatelsene inkludert denne.

4.3 Vurdering av utvalgte tiltak

4.3.1 Generelt

Vi mener at tiltaksplanen er i samsvar med krav³ til tiltaksplaner gitt i forurensningsforskriften. Planen er grundig og baseres på omfattende prøvetaking over flere år. Vi godkjenner akseptkriteriene og de utførte spredningsrisiko beregningene.

4.3.2 Gjenbruk av masser

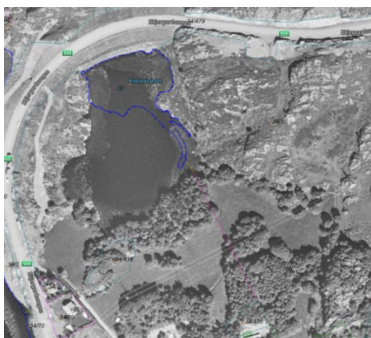
Statens vegvesen ønsker å gjenbruke mest mulig av massene innenfor tiltaksområdet. Dette er i tråd med regjeringens mål, bl.a. nedfelt i *Nasjonal strategi for ein grøn, sirkulær økonomi*, der en ønsker i større grad å gjenbruke masser, for å redusere behov for uttak av nytt mineralsk råstoff. En del av denne gjenbruken lovliggjøres gjennom denne tillatelsen ved at vi godkjenner tiltaksplanens akseptkriterier. Statsforvalteren har også fått delegeret myndighet fra Miljødirektoratet⁴ til "permanent disponering av overskuddsmasser som oppstår i prosjektet". Dvs. dersom Statens vegvesen ønsker å nyttiggjøre lettere forurensede masser i vegkropp, i støyvoller eller andre konstruksjoner som ikke inngår i tiltaksplanen så kan Statsforvalteren gi tillatelse til slik bruk, forutsatt at plassering av massene er risikovurdert.

4.3.3 Håndtering av masser med påvist alifater C12-C35

Vi finner det troverdig at de fleste prøvene med alifater C12-C35 over normverdi er kontaminert av asfalt ved prøvemethoden ODEX- boring. At så mange prøver over så store områder kun har den samme parameter over normverdi er uvanlig. Dette utgjør et flertall av prøvene med påvist forurensning og er for så vidt uheldig. Vi har ingen merknader til prosjektets håndtering av disse massene, der det avgjøres på stedet om massene skal prøvetas på nytt eller håndteres etter påvist forurensning i samsvar med akseptkriteriene.

4.3.4 Oppfølging av gammel deponi syd for Kvernavatnet og lagrings/riggområde sydøst for Kvernavatnet

Kvernavatnet var et åpent vann på ca. 12 daa frem til en gang mellom 1978 og 2004 ut fra historiske bilder. Det har skjedd en gjenfylling og åpent vannspeil i dag er ca. 3 - 4 daa (figur 4).

Figur 4 Kvernavatnet bilde fra 1978 der blå linje angir ca. dagens vannspeil

I tiltaksplanen så omtales området slik: *På Bildøy er det syd for Kvernavatnet et deponi som iht. foreliggende opplysninger skal ha tatt imot steinstøv av dolomitt og talk, samt mineralsk avfall av glimmer*

² SotraLink/ Multiconsult 29. mars 2023

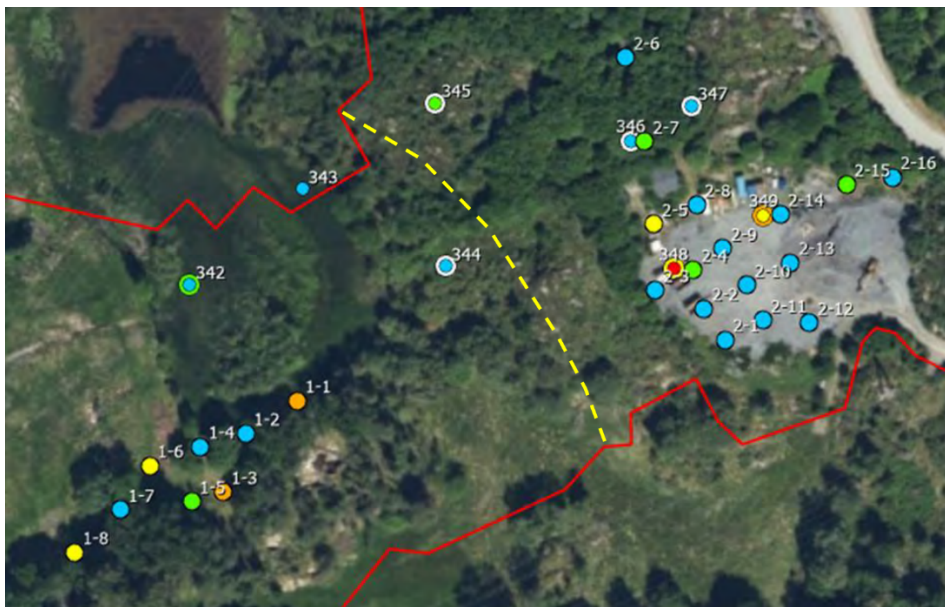
³ Forurensningsforskriften § 2-6, Krav til tiltaksplan

⁴ Miljødirektoratets delegeringsbrav datert 20. april 2023

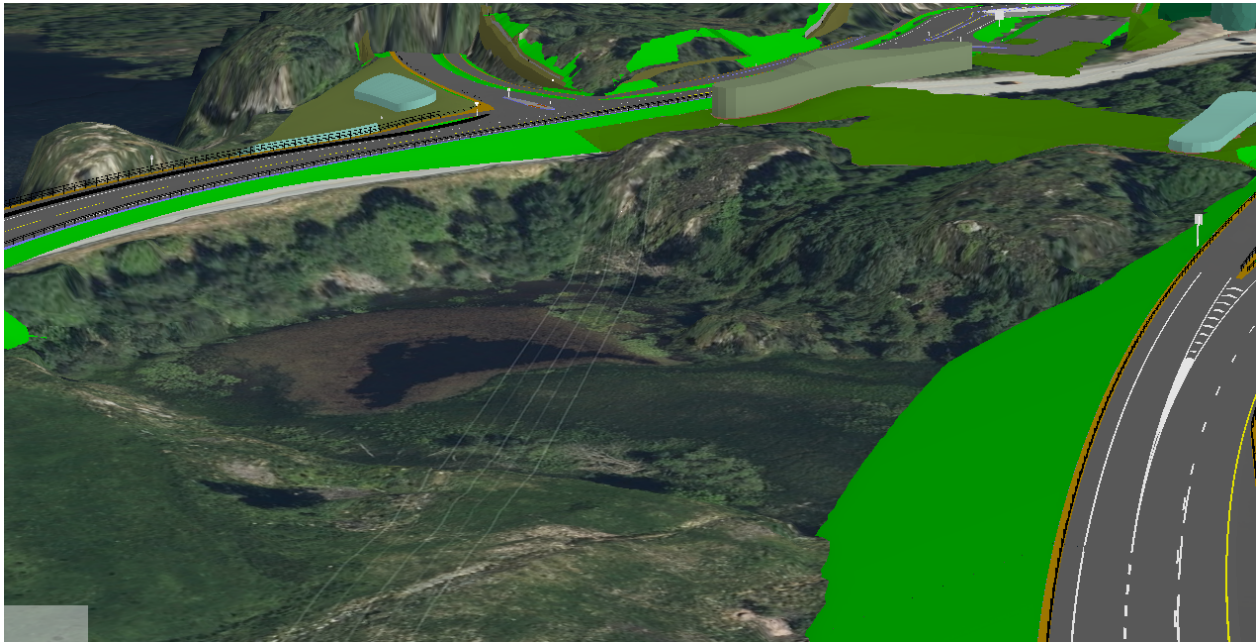
og barytt fra talk-verktøyet i Knarrevik, treverk samt diverse usorterte masser i en periode på ca. 20 år fra tidlig på 1970- tallet. Deponiet hadde ingen tillatelse før 1989, da det ble gitt tillatelse til å fortsette utfyllingen med stein, jord, takstein, murstein og betongrester. Deponiet skal være delvis utfyllt i Kvernavatnet, men nærmere avgrensning er ikke oppgitt.

Statsforvalteren vurderer at utført prøvetaking i området syd for Kvernavatnet burde vært tettere (figur 6) for om mulig finne en nærmere avgrensning mellom deponiet og andre masser, samt ytterligere informasjon om massene. Det er kun prøve 342 og 343 som representerer de 8 daa som er gjenfylt av vannet, slik vi forstår saken. Vi noterer at Statens vegvesen opplyser at de skal ta minst 8 nye prøver i dette området, innenfor ervervet område, slik at oppdatert informasjonen vil komme før graving i området. Vi anmoder Statens vegvesen å vurdere å ta noen prøver også nord for ansvarsområdet/ervervet område for å innhente informasjon om disse massene. Vi kan ikke pålegge Statens vegvesen å gjøre det, siden dette er annen manns grunn.

Figur 5 Deponiområdet syd for Kvernavatnet og lagrings-/riggområde sydøst for Kvernavatnet. Gulstiplet linje viser omtrentlig avgrensning mellom de to områdene.

Kommunens anmodning om at Statsforvalteren pålegger Statens vegvesen å fjerne alle massene kan vi ikke gjøre. For det første vurderer vi at tiltaksplanen beskriver en forsvarlig håndtering av påvist forurensning, ved at alle masser i TK5 samt alle masser med metaller i TK 4 graves opp og leveres til godkjent avfallsmottak. For det andre kan ikke vi pålegge Statens vegvesen å gjøre tiltak utenom det området som er ervervet som følge av veibyggingen, selv om massene hadde vært så forurenset at de utgjorde en stor fare for spredning av forurensning. Som vist i figur 7 er hoveddelen av arealet av Kvernavatnet som er gjenfylt utenfor ervervet grunn.

Figur 6 Figuren viser fyllingsfot/byggegrense for ny vei ved passering Kvernavatnet

Området sydøst for Kvernavatnet er prøvetatt og det meste av området ligger innenfor ervervet grunn og vil bli håndtert som beskrevet ovenfor, som vi mener er en forsvarlig håndtering.

4.3.5 Graving i forurenset grunn

Statsforvalteren har ingen merknader til de reglene/rutinene tiltaksplanen legger opp til i tiltaksplanen pkt. 7.5. Vi har tatt de inn som vilkår i tillatelsen. Vi ber om å få tilsendt detaljerte graveplaner/graveinstrukser når disse er utarbeidet, senest før oppstart.

4.3.6 Mellomlagring av forurensete masser

Statens vegvesen ønsker å ha fleksibilitet knyttet til mellomlagring av forurensete masser og har foreslått at masser i TK 2 og 3 kan lagres enten på asfalt, grus eller jorddekke, der avgjørelsen tas på stedet. Vi har hatt dialog om denne bestemmelsen. Mellomlagring av lettere forurensete masser (TK2-TK3), som i flg. TA-2553 kan anvendes som topplag i trafikkareal, utgjør ikke stor fare for forurensning. Vi godkjenner derfor forslaget om lagre på grus/jorddekke der det måtte ligge til rette for det. Tiltaksplanen beskriver at ved lagring på grus eller jorddekke må minimum 10 cm av underlaget på mellomlagringsområdet fjernes enten massene skal leveres godkjent mottak eller anvendes i vegkropp i tråd med akseptkriteriene.

Det å ha standard krav om asfaltdekke for all mellomlagring vil medføre transport av masser til asfalterte flater som etter vår vurdering vil medføre økte kostnader og anleggstrafikk som ikke står i forhold til fare for forurensning.

4.3.7 Håndtering av vann i byggegroper/grøfter ved graving

Statsforvalteren har i tillatelse⁵ gitt 7. februar 2023 satt vilkår for rensing av anleggsvann som oppstår ved bygging av Sotrasambandet. Anleggsvann er vann fra driving av tunneller og vann i gravegroper/grøfter. Disse vilkårene/grenseverdiene gjelder også for denne tillatelsen ved graving i

⁵ Delprosjekt A1, A2 og A3. Rensing av anleggsvann fra byggegroper/grøfter som pumpes til renseanlegg fra dagsnearbeider i A1 Kolltveit og A3 Bildøyna og rensing av tunnelvann fra Kolltveittunnelen, Tillatelse gitt 7. februar 2023 (2023.0132.T)

forurenset grunn når det oppstår vann i gravegroper som må lenses/pumpes vekk og skal da gjennomgå rensing før utslipp til resipienter

4.3.8 *Konsekvenser for naturmiljøet*

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Uønskede fremmede arter utgjør en trussel mot norsk natur og økosystemer, og spredning av disse bør forhindres. Statsforvalteren har satt som vilkår for tillatelsen at tiltakshaver iverksetter nødvendige tiltak for å hindre spredning, jf. vilkår 2.9

Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet og vi har vurdert tiltakene i tråd med bestemmelsene i naturmangfoldloven § § 8-12. Vi kan ikke se at terrenginngrepene i forurenset grunn vil medføre skade på naturmangfoldet av betydning. Vi vurderer at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes. Det vises forøvrig til vurderinger etter naturmangfoldloven gjort i vedtak om tillatelse til anleggsarbeid, datert 7. februar 2023 hvor vi har stilt krav til utslipp av anleggsvann.

4.4 **Oppsummering**

Tiltaket vil kunne medføre fare for spredning av forurensning i en begrenset periode, men ved gjennomføring av tiltaket som beskrevet i tiltaksplanen, samt fastsatte vilkår i tillatelsen mener vi at faren for spredning av forurensning er lav.

Det forutsettes også at tiltaket er i samsvar med reguleringsplan

5 **Klageadgang**

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrsats, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes

Med hilsen

Sissel Storebø
Seksjonsleder

Magne Nesse
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Tillatelsens vilkår

Kopi til:

SotraLINK

Øygarden kommune

Ternholmvegen 2

5337

RONG

Tillatelse etter forurensningsloven til graving i forurenset grunn i Øygarden kommune i forbindelse med utbygging av Rv 555 Sotrasambandet – Statens vegvesen

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad/tiltaksplan datert 24. april 2023 og under saksbehandlingen.

Dersom tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra tiltaket og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Statens vegvesen
Beliggenhet/gateadresse	Postboks 1010 Nordre Ål
Postadresse	2605 Lillehammer
Org. nummer	971 032 081
Statsforvalterens arkivnummer	2021/4176

Statsforvalteren sine referanser

Tillatelsesnummer: 2023.0420.T	Statsforvalterens arkivnummer: 2021/4176
Anleggsnummer: 4626.0306.01	Forurenset grunnlokalitet A1 Kolltveit
Anleggsnummer: 4626.0307.01	Forurenset grunnlokalitet A2 Bildøy
Anleggsnummer: 4626.0308.01	Forurenset grunnlokalitet A5 Straume
Anleggsnummer: 4626.0309.01	Forurenset grunnlokalitet A7 Knarrvika

Tillatelse gitt første gang: 28. juni 2023	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Sissel Storebø seksjonsleder		Magne Nesse senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse

Innhold

1.	Tillatelsens ramme	4
2.	Generelle vilkår	4
2.1.	Gjennomføring av tiltak	4
2.2.	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	4
2.3.	Plikt til å overholde grenseverdier	4
2.4.	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.5.	Plikt til forebyggende vedlikehold	4
2.6.	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare.....	4
2.7.	Endring av vilkår	4
2.8.	Internkontroll.....	5
2.9.	Beredskap mot akutt forurensning.....	5
3.	Tiltaksgjennomføring	5
3.1.	Sikring av tiltaksområdet.....	5
3.2.	Graving i forurenset grunn	5
3.3.	Tiltak når det oppdages uventet forurensning.....	6
3.4.	Tiltak ved uventet forurensning fra anleggsmaskiner mm.....	6
3.5.	Mellomlagring av forurensete masser	6
3.6.	Håndtering av vann i byggegrop	7
3.7.	Håndtering av masser infisert med fremmede arter	7
3.8.	Transport.....	7
3.9.	Sluttdisponering av gravemasser/ akseptkriterier.....	7
4.	Kontroll og overvåking.....	8
4.1.	Kontroll- og overvåkingsprogram	8
4.2.	Supplerende undersøkelser	8
4.3.	Prøvetaking i anleggsfasen	8
4.4.	Kvalitetssikring av målingene	9
5.	Rapportering til Statsforvalteren og tilsyn.....	9
5.1.	Rapportering før igangsettelse av tiltaket	9
5.2.	Sluttrapport	9
5.3.	Registrering i Grunnforurensningsdatabasen.....	10
5.4.	Tilsyn.....	10

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen omfatter tillatelse til graving og håndtering av forurenset grunn på områdene som tiltaksplanen, for å etablere Rv. 555 Sotrasambandet, omfatter i Øygarden kommune.

Tillatelsen gir vilkår for graving, mellomlagring og sluttdisponering av forurenset masse i samsvar med godkjente akseptvilkår.

2. Generelle vilkår

2.1. Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i tiltaksplan datert 24. april 2023 samt de vilkår som er gitt i tillatelsen. Statsforvalteren skal holdes orientert om oppstart og fremdrift som denne tillatelsen omfatter i form av en fremdriftsplan.

2.2. Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt inn i arbeidet

2.3. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.4. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra tiltakshaver, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.5. Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal tiltakshaver sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6. Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

2.7. Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

Hvis det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige umiddelbart bli pålagt å sette i gang ytterligere tiltak.

2.8. Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift¹ om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Tiltakshaver plikter å påse at de entreprenører som graver, mellomlagerer, transporterer eller på annen måte håndterer masser, har internkontrollsystem i tråd med vilkår 2.8.

2.9. Beredskap mot akutt forurensning

Akutt forurensning er forurensning av betydning som inntreffer plutselig, og som ikke er tillatt. Tiltakshaver skal utarbeide en beredskapsplan for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningene av eventuell akutt forurensning som kan oppstå i forbindelse med uforutsette hendelser. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeidene.

Dersom akutt forurensning oppstår eller fare for akutt forurensning skal dette varsles på nødnummer 110 (brannvesenet). Tiltakshaver skal også informere Statsforvalteren snarest mulig gjennom sfvlpost@Statsforvalteren.no.

3. Tiltaksgjennomføring

3.1. Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

3.2. Graving i forurenset grunn

Statsforvalteren godkjenner tiltaksplanens forslag til regler for graving i forurenset grunn (punkt 7.5) og de tas inn i tillatelsen som vilkår:

- Alt grunnarbeid skal skje forsiktig, slik at det ikke oppstår fare for spredning av forurensning.
- All graving skal utføres slik at forurensete masser ikke blandes med rene masser, eller at forurensete masser legges på områder med rene masser.
- Masser av sprengstein / knust stein større enn 25 mm, uten synlig forurensning og belegg av olje/tjære samt med lavt finstoffinnhold, kan graves ut som rene masser.
- Det skal ved graving i forurensete områder skilles mellom rene masser, masser i tilstandsklasse 2-3 og masser i hhv. tilstandsklasse 4 og 5, samt eventuelt farlig avfall (ikke påvist i utførte undersøkelser).

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

- Dersom det i forbindelse med gravearbeidet påtreffes avfallsmasser eller andre masser som er tydelig forurenset, for eksempel misfargede masser eller masser med sterk olje- /tjære-lukt, skal arbeidet stanses inntil en miljøgeolog har vurdert situasjonen.
- Eventuelt kan massene håndteres som forurensete masser i tilstandsklasse 4-5 inntil situasjonen er avklart. Det vises til vilkår 3.3.
- Ved funn av masser med fri fase olje, må fri fase fjernes med ADR-godkjent sugebil og massene lastes opp i tett container eller lasteplan.
- Eventuelt skrot/avfall vil bli sortert ut og levert til godkjent mottak for de ulike fraksjoner

Detaljerte graveplaner/graveinstruksjoner sendes Statsforvalteren før oppstart.

3.3. Tiltak når det oppdages uventet forurensning

Dersom det under arbeidet oppdages uventet forurensning som kan medføre sprednings- eller helsefare, plikter entreprenør å stanse arbeidet og kontakte miljøgeolog for å vurdere situasjonen. Vurdering av behov for eventuelle tiltak avgjøres på grunnlag av feltobservasjoner og eventuelt prøvetaking og kjemiske analyser. Slike hendelser skal loggføres.

3.4. Tiltak ved uventet forurensning fra anleggsmaskiner mm

Dersom det skulle oppstå en annen uventet forurensningssituasjon, slik som f.eks. spill av olje, vil følgende tiltak iverksettes:

- Tilsølte masser fjernes og leveres til godkjent mottak for forurensete masser.
- Entreprenøren skal ha nødvendig beredskap på stedet for å stanse akutt forurensning, samt fjerne og/eller begrense virkningen av den (absorberende materialer). Varsling skjer etter vilkår 2.9.
- Dersom spillet/sølet skjer på antatt stedeegne masser/masser som er vurdert å være rene, skal det tas ny prøvetaking for å dokumentere at forurensningen er fjernet.

3.5. Mellomlagring av forurensete masser

Mellomlagring av forurensete masser kan finne sted innenfor tiltaksområdet i en mellomfase før endelig sluttdeponering.

Forurensete masser i tilstandsklasse 2 og 3 kan lagres på asfalt, grus eller jorddekke. Ved lagring på grus eller jorddekke må minimum 10 cm av underlaget på mellomlagringsområdet fjernes og leveres som forurensete masser til deponi eller behandlingsanlegg med tillatelse fra forurensningsmyndigheten, dersom disse massene skal kjøres ut av tiltaksområdet. Det samme skal gjøres dersom massene skal gjenbrukes i vegprosjektet i samsvar med akseptkriteriene.

Forurensete masser i tilstandsklasse 4 eller 5, som er tørre, kan lagres på asfalt eller tett duk. Dersom massene er våte må underlaget være tett (ny asfalt, betong eller dobbelt lag med tett duk). Avrenningskontroll må etableres med tette kanter og oppsamling av sigevann som ledes eller fraktes til renseanlegg. Videre må massene tildekkes ved behov for å unngå spredning av forurensning.

Ved mye nedbør vil det bli vurdert tildekking med presenning for å begrense spredning av forurenset sigevann fra de mellomlagrede massene.

Oppgravde forurensete masser som ikke skal gjenbrukes i veiprojektet skal om mulig leveres godkjent mottak uten mellomlagring.

3.6. Håndtering av vann i byggegrop

Statsforvalteren har i tillatelse² gitt 7. februar 2023 satt vilkår for rensing av anleggsvann som oppstår ved bygging av Sotrasambandet. Anleggsvann er vann fra driving av tunneller og vann i gravegroper/grøfter. Disse vilkårene/grenseverdiene gjelder også for denne tillatelsen ved graving i forurenset grunn når det oppstår vann i gravegroper som må lenses/pumpes vekk og skal da gjennomgå rensing før utslipp til resipienter.

3.7. Håndtering av masser infisert med fremmede arter

Det er påvist fremmede arter i tiltaksområdet og før graving starter i et delområde må det avklares om gravemassene kan være infisert av fremmede arter. Ved håndtering av slike løsmasser kommer aktsomhetsplikten og § 24, ledd 4, i Forskrift om fremmede organismer til anvendelse. Det vil si at det skal vises aktsomhet ved flytting av masser som inneholder fremmede plantearter, for å unngå spredning og uheldige følger for det biologiske mangfoldet.

Instruks for håndtering av gravemasser infisert av fremmede arter skal sendes Statsforvalteren før oppstart.

3.8. Transport

Prøvetaking av masser skal skje etter reglene gitt i avfallsforskriften og etter krav fra valgte godkjente avfallsmottak for masser som kjøres vekk fra tiltaksområdet for levering.

Opplasting og transport av forurensete masser skal gjøres på en slik måte at forurensning ikke blir spredd. Søl, spill og støvflukt skal unngås.

3.9. Sluttdisponering av gravemasser/ akseptkriterier

Type masser	Beskrivelse	Disponering
Ikke forurensete masser	Stein større enn 25 mm, uten synlig forurensning og belegg av olje/tjære. Eksempelvis grovfraksjon etter sikting av forurensete masser. Masser som er påvist rene.	Kan nyttiggjøres fritt innenfor tiltaksområdet. Rene overskuddsmasser skal ellers disponeres som næringsavfall iht. gjeldende regelverk, og iht. Miljødirektoratets veileder M-1243 <i>Disponering av jord og stein som ikke er forurenset</i> .
Forurensete masser – tilstandsklasse 2 og 3	Massene består hovedsakelig av grove masser (steinfylling eller mer sandige/grusige masser).	Masser som kun inneholder alifater C12-C35 i tilstandsklasse 2 – 3, kan nyttiggjøres fritt som

² Delprosjekt A1, A2 og A3. Rensing av anleggsvann fra byggegrop/er/grøfter som pumpes til renseanlegg fra dagsonearbeider i A1 Kolltveit og A3 Bildøyna og rensing av tunnelvann fra Kolltveittunnelen, Tillatelse gitt 7. februar 2023 (2023.0132.T)

		<p>fyllmasser innenfor tiltaksområdet i Øygarden kommune. ¹⁾Øvrige forurensete masser i tilstandsklasse 2 – 3 kan nyttiggjøres som fyllmasser i arealer med lik eller høyere forureningsnivå innenfor tiltaksområdet i Øygarden kommune.</p> <p>Overskuddsmasser leveres som forurensete masser til godkjent avfallsmottak eller behandlingsanlegg.</p>
Forurensete masser – tilstandsklasse 4	Massene består av noe varierte typer fyllmasser, både sandige/grusige masser og masser med mer innhold av jord. I ett lokalt området påvist i mer blandede fyllmasser av jord/silt/leire.	<p>Som dypereliggende masser (>1m) i arealer med lik eller høyere forureningsnivå innenfor tiltaksområdet.</p> <p>Overskuddsmasser leveres som forurensete masser til godkjent avfallsmottak eller behandlingsanlegg</p>
Forurensete masser – tilstandsklasse 5	Påvist bare et par steder, og da i sandige/grusige eller steinige fyllmasser.	Leveres som forurensete masser til godkjent avfallsmottak.

4. Kontroll og overvåking

4.1. Kontroll- og overvåkingprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av gravearbeidene i henhold til et kontroll- og overvåkingprogram. Kontroll- og overvåkingprogrammet skal inngå i virksomhetens internkontroll, jf. vilkår 2.8.

4.2. Supplerende undersøkelser

Supplerende undersøkelser skal utføres som beskrevet i tiltaksplanen pkt. 3.5.

Notat som notat som presenterer resultatene fra prøvetakingen klassifisert i TK, samt informasjon om iverksetting av tiltak mht. eventuelt påvist forurensing sendes Statsforvalteren når de foreligger.

4.3. Prøvetaking i anleggsfasen

Prøvetakingen i anleggsfasen kan gjennomføres som systematisk prøvetaking før gravearbeidene starter, eller ved prøvetaking av oppgravde masser. Prøvetakingen skal gjennomføres av en kompetent miljøgeolog.

Ved graving av masser i områder med påviste alifatkonsentrasjoner over normverdi (som kan være for høye pga kontaminering av prøve) legges det opp til tre scenarioer, der avgjørelsen tas på stedet:

- Når det graves opp masser der påviste alifatkonsentrasjoner er under akseptkriteriene for nyttiggjøring av massene så tas det ikke nye prøver.
- Når det graves i masser med påviste alifatkonsentrasjoner over akseptkriteriene kan massene prøvetas eller sluttdisponeres i henhold til de påviste konsentrasjonene.
- Dersom det er aktuelt å levere massene til avfallsmottak må massene prøvetas i hht. avfallsregelverket og evt. krav fra avfallsmottaker

Det skal tas jordprøver av området, etter at forurensete masser er fjernet, for å dokumentere at gjenværende masser ikke er forurenset ut over akseptkriterier for eiendommen.

4.4. Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen utenlandsk/internasjonal standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

5. Rapportering til Statsforvalteren og tilsyn

5.1. Rapportering før igangsettelse av tiltaket

Statsforvalteren skal oversendes følgende informasjon:

Beskrivelse	Frist	Vilkår
Oversendelse av detaljerte graveplaner/graveinstrukser	Når de foreligger for de enkelte delområdene	3.2
Oversendelse av instruks for håndtering av gravemasser infisert av fremmede arter	Når de er utarbeidet	3.7
Informasjon om resultater fra supplerende undersøkelser	Når de er utarbeidet	4.2

5.2. Sluttrapport

Det skal sendes inn sluttrapport fra arbeidene senest tre måneder etter at anleggsarbeidene er avsluttet. Rapporten skal oppsummere anleggsarbeidene, og skal inneholde:

- Beskrivelse av hvilke grunnarbeider som er utført.
- Resultatet av utførte supplerende miljøgeologiske undersøkelser/prøvetaking inkl. analyserapporter fra laboratoriet.
- Beskrivelse av gjenbruk av forurensete gravemasser (forurensningsnivå, mengder og hvor).
- Dokumentasjon på deponering av forurensete overskuddsmasser og avfall ved godkjent avfallsmottak.
- Eventuell stedsspesifikk risikovurdering av forurensning over tilstandsklasse 3 som ikke var kjent ved utarbeidelse av tiltaksplanen, men påtruffet under anleggsarbeidene. Dette skal også rapporteres underveis
- Oversikt over eventuelle brudd på krav i tillatelsen, avbøtende tiltak som er gjennomført og hvordan avvikene er rettet opp. Dette skal også rapporteres underveis.

5.3. Registrering i Grunnforurensningsdatabasen

Lokaliteten skal registreres og oppdateres i Miljødirektoratets fagsystem Grunnforurensning <http://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/>. Relevante prøvepunkter og analyseresultater fra sluttkontroll skal importeres i databasen ved bruk av systemets import-mal.

5.4. Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Tiltaksplanen har vært på begrensa høring hos Øygarden kommune som vi har mottatt grundig uttale fra datert 12. mai 2023. SotraLink/Multiconsult kommenterte kommunens uttalepunkter i brev 25. mai 2023. Nedenfor gjengis kommunens uttale og prosjektets svar (i blå skrift) punkt for punkt:

Kommunens uttale er inndelt i generell og spesifikke kommentarer

De generelle

Om fase 2 i tiltaksplanen

Det står på side 10 følgende: «Det er gjennomført en innledende miljøgeologisk undersøkelse (fase 1), se vedlegg F. Formålet med en fase 1-undersøkelse er å innhente og vurdere opplysninger om områdets historiske og nåværende arealbruk, slik at man kan vurdere sannsynligheten for at grunnen er forurenset, se beskrivelse av utført innledende undersøkelse i kap. 2 i vedlegg F.

Der resultatene fra fase 1-undersøkelsen indikerte at grunnen er eller kan være forurenset, ble det foreslått en fase 2 miljøgeologisk grunnundersøkelse med prøvetakingsprogram og forslag til kjemiske analyser. En slik undersøkelse vil kunne verifisere og klarlegge omfang av den mulige forurensningen, alternativt dokumentere at massene ikke er forurenset».

Kommunen sin kommentar: Fase 2 bør gjennomførast før godkjenning av tiltaksplanen.

Svar: Fase 2 er gjennomført og resultatene er inkludert i tiltaksplanen (se kap. 5 og vedleggsnotatene.

Om område A8 Sotrabrua

Det står på side 11 følgende: «A8 (Sotrabrua): Jf. omtale av industriområdet i Knarrvika over. To planlagte tiltak kommer i berøring med dette området, hhv. etablering av tårnfundament på en betongkai, muligens tilpasning av en eksisterende anleggsvei og muligens fjerning av en oljeutskiller under kaien. Det konkluderes i kap. 8 i vedlegg F med at det ikke er nødvendig/hensiktsmessig å gjennomføre undersøkelser før anleggsfasen starter.»

Kommunen sin kommentar: Kvifor er det ikkje naudsynt å gjennomføre undersøkelser før anleggsfasen startar?

Svar: Dette er begrunnet i kap. 8 i vedlegg F og også i kap. 2 i vedlegg E. I dette tilfellet må prøvetakingen av praktiske årsaker gjennomføres i anleggsfasen, jf. kap. 5.3 i vedlegg E.

Om strategien om å ikkje avgrense all forureining

Det står på side 12 følgende: «Strategien har ikke vært å avgrense all forurensning som måtte bli påvist». Kommunen sin kommentar: Er ikkje poenget med tiltaksplanen å avgrense forureininga?

Svar: Formålet med tiltaksplanen er å kunne ha tilstrekkelig datagrunnlag til å kunne foreta en risikovurdering av forurensningssituasjonen, og beskrive hvordan forurenset grunn skal håndteres i anleggsfasen. Inkludert i dette er også vurderingene i tiltaksplanen av om det noen steder er behov for ytterligere prøvetaking for avgrensning av påvist forurensning / forbedring av datagrunnlaget.

Om manglende prøvetaking i Knarrvika

Det står på side 14 følgende: «A8 (vestre del): Vestre landdel av ny Sotrabru: området er ikke undersøkt, men det er mistanke om grunnforurensning i industriområdet i Knarrvika. Det antas per desember 2022 at terrenginngrepene innenfor A8 ikke vil komme i berøring med forurenset grunn».

Kommunen sin kommentar: Skal det ikke takast prøvar i Knarrevika?

Svar: Behov for prøvetaking i A8 i Knarrevika er vurdert i kap. 5.3 i tiltaksplanens vedlegg E, jf. spørsmål om dette over. Prosjektet berører bare randsonen av industriområdet i Knarrvika.

Om mistanke om forureining i tilstandsklasse 3 og over

Det står på side 17: «Da det er påvist eller mistanke om forurensning høyere enn tilstandsklasse 3 i alle dagsonene unntatt A1, er det behov for følgende trinn 2 stedsspesifikk risikovurdering for å bestemme endelige akseptkriterier i disse områdene:

- En helsebasert risikovurdering for å avklare om tilstandsklasse 5 kan aksepteres i dybde >1 m under fremtidig terreng
- En spredningsbasert risikovurdering for å avgjøre om tilstandsklasse 4 kan tillates i dybde m under fremtidig terrengnivå og tilstandsklasse 4 og 5 i dypere liggende lag

En slik stedsspesifikk risikovurdering er gjennomført for områdene A3, A5 og A7 i vedleggene B – D. Dersom det på et senere tidspunkt påtreffes forurensning over tilstandsklasse 3 i områder som ikke er omfattet av en slik stedsspesifikk risikovurdering, må det gjøres en risikovurdering for å avklare om massene kan bli liggende. Risikovurderingen må inkluderes i sluttrapporten fra aktuelt område».

Kommunen sin kommentar: Kva med A2 og A4?

Svar: A2 og A4 er tunnelsoner i berg, hhv. Kolltveittunnelen og Straumetunnelen. Men som nevnt i kap. 2.1 har vi i tiltaksplanen inkludert tunnelportaler tilhørende tunnelsonene A2, A4 og A6.

Om prøvar som må takast FØR graving

Det står på side 18:

«2. Dersom påviste alifatkonsentrasjoner ligger over akseptkriteriene, kan det gjennomføres prøvetaking og analyser ved GC-MS for å verifisere om grunnen/massene faktisk er forurenset over akseptkriteriene

3. Dersom det er aktuelt å kjøre bort masser som i de utførte undersøkelsene er påvist å inneholde alifater over normverdi til eksterne mottak, kan det gjennomføres prøvetaking og analyser ved GC-MS for å avklare om massene faktisk er forurenset av alifater. For øvrig må avfallsforskriftens krav følges».

Kommunen sin kommentar: Endre til SKAL. Prøvene bør takast fortrinnsvis FØR graving.

Svar: Som det står i kap. 7.4 s. 18, omhandler disse to punktene usikkerheten knyttet til påvist forurensning av olje som alifater. Vi mener altså at faktiske konsentrasjoner kan være lavere enn de rapporterte konsentrasjonene. Intensjonen med punktene 2 og 3 som er referert over, er at det i

anleggsfasen kan vurderes om det er hensiktsmessig med ny prøvetaking og analyser for å verifisere tidligere analyseresultater. Alternativt må massene håndteres iht. analyseresultatene som er rapportert i tiltaksplanen. Vi mener videre at må bestemmes i anleggsfasen om det er mest praktisk/hensiktsmessig å ta prøvene før oppgraving eller av mellomlagrede gravemasser.

Om egenvurdering underveis i anleggsfasen og i rapportering

Det står på side 19: «Dersom det gjennomføres supplerende prøvetaking, vil det for hver prøvetakingsrunde ble utarbeidet en epost eller et notat som presenterer resultatene fra prøvetakingen klassifisert tilstandsklasser, samt informasjon om iverksetting av tiltak mht. eventuelt påvist forurensing»

Kommunen sin kommentar: Er egenvurdering greitt?

Svar: Vi er usikre på på hva kommunen mener, men dette er vanlig prosedyre ved supplerende prøvetaking i anleggsfasen i prosjekter som berører forurenset grunn.

Om mellomlagring og løyve frå Statsforvaltar

Det står på side 20: «Ved mye nedbør vil det bli vurdert tildekking med presenning for å begrense spredning av forurenset sigevann fra de mellomlagrede massene.

Oppgravde forurensete masser som ikke skal gjenbrukes i veiprosjektet skal om mulig leveres godkjent mottak uten mellomlagring».

Kommunen sin kommentar: Mellomlagring krev løyve frå Statsforvaltar. Tildekking bør være uansett.

Svar: Mellomlagring: Forurensningsmyndigheten kan ved godkjenning av tiltaksplanen også godkjenne mellomlagring av forurensete masser innenfor tiltaksområdet. Dersom en kommune behandler tiltaksplanen etter kap. 2 i forurensningsforskriften kan altså kommunen godkjenne slik mellomlagring og også disponering av forurensete masser innenfor tiltaksområdet (jf. forurensningsforskriftens § 2-5).

Tildekking: Det fremgår av tiltaksplanen, bl.a. oppsummeringen av forurensningssituasjonen i tiltaksplanens tabell 5.1, at mye av påvist forurensning utgjøres av alifater C12-C35. I kap. 5.3 i hovedtiltaksplanen er det videre redegjort for at det er noe usikkerhet knyttet til påvist forurensning av olje som alifater. I svært mange prøver er det påvist lett forurensning av alifater i fraksjon C12-C35 og ikke noe annet over normverdi. Dette vil derfor være forurensningstilstanden til mye av de forurensete gravemassene som prosjektet vil generere. Vi mener derfor at behovet for tildekking må vurderes i anleggsfasen.

Om tilstandsklasser og fri bruk i tiltaksområdet

Det står på side 21: «Forurensete masser i tilstandsklasse 2-3 kan nyttast fritt innenfor tiltaksområdet».

Kommunen sin kommentar: Tilstandsklasse 2-3 kan ikke nyttast fritt då dei ikkje kan nyttast i LNF og grøntområder td. utan spreingsvurdering mm.

Svar: Dette er ikke helt korrekt sitert. Det er masser som kun inneholder alifater C12-C35 i tilstandsklasse 2 – 3, som foreslås å kunne nyttiggjøres fritt som fyllmasser innenfor tiltaksområdet. Masser med alifater C12- C35 i tilstandsklasse 2 – 3 som eneste forurensning vil ikke utgjøre noen spredningsfare, dvs. fare for vannløst spredning med sigevann/overvann. Men vi kan akseptere et krav

om at slike masser ikke skal nyttiggjøres i LNF- og grøntområder uten at det først gjennomføres en spredningsvurdering.

«Forureina massar i tilstandsklasse 4: Som dypereliggende masser (>1m) i arealer med lik eller høyere forurensningsnivå innenfor tiltaksområdet. Overskuddsmasser leveres som forurensede masser til godkjent avfallsmottak eller behandlingsanlegg»

Kommunen sin kommentar: De må gjennomføre stedsspesifikk vurdering av risiko for spreing for kvart enkelt område. Dei kan ikkje flytte rundt på forureina massar i tilstandsklasse 4. Når det gjeld resultatata for alifater: Statsforvaltar bør gjøre ein vurdering av om desse er forureina eller ikkje.

Svar: Vi kan akseptere et slikt krav om stedsspesifikk risikovurdering, selv om vi mener det ikke er nødvendig når massene disponeres >1 m dybde på arealer med lik eller høyere forurensningsnivå. Vedr. alifater: iht. tiltaksplanen må masser med rapporterte alifat konsentrasjoner over normverdi, betraktes som forurenset av alifater inntil ev. supplerende prøvetaking med ny prøvetakingsmetodikk og ny analysemetode dokumenterer noe annet.

Om anleggsvatn i område med forureina grunn

Det står på side 22 at det skal tas «mengdeproporsjonale ukeblandprøver». Kommunen sin kommentar: Er dette tilstrekkeleg?

Svar: Dette er hentet fra overvåkningsprogrammet som er sendt til Statsforvalteren som vedlegg til utslippssøknader, og er således ikke et forslag/krav i tiltaksplanen. Kravene gitt i overvåkningsprogrammet må følges.

Om spredningsbegrensende tiltak

Det står på side 23: «Spredningsbegrensende tiltak bør vurderes ved tørt vær eller sterk vind ved terrenginngrep i nærheten av boligområder eller annen følsom arealbruk, uavhengig av forurensningsnivå.»

Kommunen sin kommentar: Gjøres om til tiltak i handlingsplan.

Svar: Behov for tiltak for å begrense støvspredning må vurderes fortløpende uavhengig av forurensningssituasjonen. Dette er derfor ikke et krav som kan stilles i en godkjenning av tiltaksplanen. Krav mht. tiltak for å unngå støvspredning er spesifisert i prosjektets YM-plan.

Om avrenning fra eksponerte/oppgravde masser:

Det står på side 23 vedr. avrenning fra eksponerte/oppgravde masser: «Avrenning fra moderat forurensede masser i tilstandsklasse 2 – 4 i gravefasen, dvs. ved åpen gravegrop og opplasting på transportkjøretøyer, medfører ikke noen større risiko for forurensningsspredning enn dagens situasjon, bl.a. fordi forurensningen vil være av eldre dato. Risikoen anses som moderat.

Ved mellomagring av forurensede gravemasser skal kravene gitt i kap. 7.6 følges. Mellomlagringen vil da ikke utgjøre noen forurensningsfare».

Kommunen sin kommentar: vi er ikkje einig – heile poenget med regelverket er at forureina grunn kan føre til ureining til omgjevnadane ved graving. Uavhengig av alder.

Svar: Det vi mener med denne vurderingen er at avrenning fra eksponerte/oppgravde masser ikke vil utgjøre noen forurensningsfare så lenge tiltaksplanens krav følges.

Om grunnvannstransport

Det står på side 23: «Påvist grunnforurensning består i all hovedsak av alifater. Det er ikke påvist lukt eller misfarging som kan indikere masser med fri fase olje, og graving i alifatforurensning over grunnvannsnivå i tilstandsklasse 2-4 vil ikke utgjøre noen fare for forurensningsspredning ned til og med grunnvannet, selv ved graving i regnvær. Ved eventuell graving i forurenset grunn under grunnvannsnivå vil vannnivå bli senket ved lensepumping, og anleggsvannet renses som beskrevet i kap. 7.9.

I tillegg til alifatforurensning er det i et fåtall prøver påvist begrenset forurensning av PAH og tungmetaller, men ikke over tilstandsklasse 3 med unntak av sink i tilstandsklasse 5 i én prøve, nikkel i tilstandsklasse 4 i to prøver og arsen i tilstandsklasse 4 i én prøve. Forurensning av PAH og tungmetaller vil være partikkelbundet, og påvist forurensning utgjør ingen fare for spredning med grunnvannet. Ingen tiltak er nødvendig».

Kommunen sin kommentar: Rødt flagg – når ein finn forureing må ein undersøke mer og forureininga avgrensast.

Svar: Vi er ikke enig i det som et generelt krav. Vi har i kap. 3.5 i hvert av de områdespesifikke notatene i vedlegg A – E vurdert datagrunnlaget og behov for supplerende undersøkelser basert på Miljødirektoratets digitale veileder «Forurenset grunn».

Om funn av uventa forureining

Det står på side 24 – kap. 8.2: «Dersom det under arbeidet oppdages uventet forurensning som kan medføre sprednings- eller helsefare, plikter entreprenør å stanse arbeidet og kontakte miljøgeolog for å vurdere situasjonen. Vurderingen kan innebære prøvetaking og kjemiske analyser.

Dersom det skulle oppstå en annen uventet forurensningssituasjon, slik som f.eks. spill av olje, vil følgende tiltak iverksettes: ...»

Kommunen sin kommentar: Det MÅ takast prøvar om ein mistenker forureina grunn.

Svar: Vi er helt enig i at det må tas prøver dersom det skal gjøres terrenginngrep i områder som ikke er prøvetatt og hvor en mistenker forurensning, noe annet vil kunne medføre ulovlig spredning av forurensning i form av forurensede gravemasser. En mulighet er vanligvis da å mellomlagre massene som om de er forurensede før prøvetaking. Hensikten med teksten i kap. 8.2 er imidlertid å stille krav om stans i arbeidene dersom det observeres masser der det mistenkes at massene er så forurenset at de utgjøre en umiddelbar sprednings- eller helsefare.

Om sluttrapportering

Det står på side 25 i kap. 10 ang. sluttrapport at den skal bl.a. inneholde:

- «Beskrivelse av gjenbruk av forurensede gravemasser (forurensningsnivå, mengder og hvor).
- Beskrivelse av eventuelle avvik fra foreliggende tiltaksplan.»

Kommunen sin kommentar: Gjenbruk kan være søknadspliktig. Avvik skal søkes til Statsforvalter eller kommunen.

Svar: Kap. 10 inneholder bare en opplisting av informasjon som må inkluderes i en sluttrapport. Muligheten for gjenbruk/omdisponering er omtalt andre steder i tiltaksplanen og også i kommentarene fra kommunen. I et så stort prosjekt kan det oppstå avvik fra tiltaksplan og godkjenningen av tiltaksplanen, selv om målsetningen er at det ikke skal skje. Slike avvik må i så fall omtales i

sluttrapporten. Vesentlige avvik og/eller endringer i tillatelsen/godkjenningen må tas opp med Statsforvalteren når de måtte oppstå.

2. Spesifikk tilbakemelding på dei ulike områda innanfor tiltaksplanen

1. Vi merkar oss at det ikkje vart teke prøvar frå Espedalen/golfbana før arbeidet vart sett i gang. Golfbana består av tilførde massar av ukjend opphav.

Svar: Vi skrev i fase 1 rapporten (vedlegg F til tiltaksplanen) vedr. Kolltveit at alle veger i området er bygget før dagens regelverk knyttet til grunnforurensning trådte i kraft. Fyllmassene har ukjent opprinnelse. Kombinert med at det har vært trafikk i 30-70 år, så kan det ikke utelukkes at disse er forurenset. Iflg. flyfoto på bl.a. kart.finn.no ser derimot det berørte området ved golfbanen ut til å ha blitt spreng/arrondert/fylt ut mellom 2004 og 2008, og vi har derfor ikke hatt noen grunn til å mistenke at forurensede masser har blitt tilført området i den forbindelse.

2. Det er påvist lett forureining i vegbana nord for rundkøringa på Kolltveit. Det er viktig at det vert vurdert spreingsfare til vassmiljø ved gravearbeida. Det går mellom anna røyr under vegen frå Storatnet til dei to dammane som drenerer ned i Kolltveitbekken.

Svar: Det er bare påvist alifat C12-C35 opp til tilstandsklasse 3 i finstoff i sprengsteinmasser. Det er ingen spredningsfare som følge av slik forurensning, og ingen krav i Miljødirektoratets veileder om en spredningsvurdering i et slikt tilfelle.

3. Utfyllinga i Kvernavatnet, Bildøy:

Miljøavdelinga ber Statsforvaltar setje vilkår om betre kartlegging og fjerning av deponiet/forureina massar i Kvernavatnet på Bildøyna. Tiltaksplanen omhandler veiprosjektet, som ikke kan ta ansvar for å fjerne deponerte masser i Kvernavatnet

Svar: Tiltaksplanen foreslår uansett minimum 8 nye prøvepunkter i veiområdet. I tiltaksplanen står det at "All påvist forurensning i TKL 5 samt tungmetall forurensning i TKL 4 vil bli fjernet".

Det er i dag landbruksareal og vassmiljø/myr på staden. Ut i frå flyfoto frå 1978 (sjå figur 2 under) var vatnet vesentleg større, men har vorte fylt att med avfall. Arealføremålet som er LNF, tilseier at det ikkje skal vere forureining/fare for forureining av vassmiljø og landbruksareal på staden. I følge rettleiaren til Forurenset grunn dekkjer ikkje tilstandsklassene arealføremålet LNF.

Svar: Det er korrekt at for LNF området gjelder ikke begrensningene som ligger i TA-2553/2009, dvs. at det kan gjøres en stedsspesifikk risikovurdering som grunnlag for å bestemme akseptkriterier uten tilstandsklassebegrensningen som gjelder for annen type arealbruk.

I tillegg skal resultat frå område som ligg i LNF og vassmiljø nytte Grenseverdiar for klassifisering av vann, sediment og biota. For prøvar teke i området ved Kvernavatnet er ikkje dette gjort. Det er heller ikkje teke prøvar frå vatnet.

Svar: Veilederen de linker til inneholder tilstandsklasser for bl.a. sedimenter. Det er ikke relevant å klassifisere jordprøver tatt på land som om de skulle være sedimentprøver. Tiltaksplanen omhandler kun forurenset grunn på land.

4. Forureina grunn på GBNR 34/3 – Bildøyna – nedlagd deponi:

Miljøavdelinga tilrår Statsforvaltar å setje vilkår om fjerning av alle massane på staden då dei kjem frå ukjende kjelder, her kan det vere potensiale for ukjende punktkjelder til forureining som

ikkje vert fanga opp av prøvetakingsprogrammet. Areal som ligg i LNF i dette området skal vere reine jf. Rettleiar.

Svar: Gbnr. 34/3 er eiendommen øst og sydøst for Kvernavatnet, hvor det er "en fylling som over flere tiår har blitt brukt blant annet som riggplass og lagringsplass for maskiner og annet materiell". Vi ser ingen grunn til å kreve fjerning når forurensningen ikke utgjør noen risiko. Det finnes for øvrig ikke noe krav om at grunnen i LFN områder skal være rene. Tvert imot åpner regelverk og veiledere for at høyere forurensning (akseptkriterier) kan tillates der enn f.eks. i grønnstruktur områder, dersom det dokumenteres at forurensningen ikke utgjør noen helse- eller spredningsfare.

5. Forureina grunn ved Skyss sin bussgarasje på GBNR 35/376 og 170:

Miljøavdelinga avdekka i fjor at det var Skyss sin bussgarasje som har forureina Stovevatnet med vaskevatnet sitt i lange tider. Dei er no kopla på offentlig avløpsnett. Etter prøvetakinga er det ikkje klart kor mykje areal som er forureina, det må takast fleire prøvar. Miljøavdelinga tilrår Statsforvaltar å setje vilkår om betre kartlegging og greie meir ut om fare for spreiring av forureininga på staden til vassmiljøet. Det er berre teke éin prøve som visar høg grad av forureining. Vi tilrår også at det vert sett vilkår om fjerning av forureininga i samband med gravinga – då arealføremålet på staden ned mot vatnet er LNF. Resultata for område i LNF må klassifiserast etter Grenseverdiar for klassifisering av vann, sediment og biota:

Svar: Veiutbyggingen berører kun så vidt nordre del av Skyss tomte, og den delen av tomte er godt kartlagt. Det er påvist tilstandsklasse 5 i overflateprøve (prøvepunkt 4-4) ved utløpet av et mindre vannførende rør. De massene skal iht. tiltaksplanen fjernes, og da må det samtidig tas avgrensede prøver. Som nevnt skal ikke jordprøver klassifiseres som om de er sedimentprøver.

6. Generelt om tilstandsklasse 4 funne i område som vil vere regulert til arealføremålet trafikkareal etter ferdigstilling:

I følgje rettleiaren [referanse] skal det vere gjennomført ein risikovurdering for spreiring som konkluderer med at dette er akseptabelt for djupare liggjande jord. Det er då viktig at overvatn og bekker er kartlagd slik at det ikkje er fare for spreiring til miljøet. Vi kan ikkje sjå at dette er gjennomført. Konklusjonen i rapporten er at forureininga ligg tørt under asfaltdekke, men det er ikkje gjennomført kartlegging av overvatn og om dette drenerer gjennom areal med forureiningsgrad i tilstandsklasse 4

Svar: Den aktuelle risikovurdering er gjennomført for områdene A3, A5 og A7 i kap. 4.1 i vedleggene B – D. Det er kun snakk om oljeforurensning (alifater) med karbonfraksjon C12-C35 i tilstandsklasse 4 under eller helt inntil asfalterte flater. Det er høyst sannsynlig at forurensningen skyldes asfaltbitumen. Det er i risikovurderingen gitt en begrunnelse for hvorfor vi konkluderer med at mener forurensningen ikke utgjør en spredningsfare, og vi mener at det i dette tilfellet ikke er nødvendig med en kartlegging av bekker og overvann.

7. Bruk av gjennomsnittlige konsentrasjoner i jordprøvar når normverdien og ingen enkeltverdier overskider normverdien:

Tiltakshavar visar til dette fleire stader i tiltaksplanen, mellom anna på side 9 i vedlegg C (..... kommunen siterer vidare teksten i kap. 3.4 i vedlegg C til tiltaksplanen). Miljøavdelinga stiller seg kritisk til ein slik bruk av gjennomsnittlege konsentrasjonar i jordprøvar – då dette er meint nytta i homogene områder.

Svar: Vi har forholdt oss til Miljødirektoratets digital veileder Forurensset grunn, og mener det her er snakk om diffus forurensning og ikke definerte punktkilder.